

‘งานวิจัยที่มีแรงบันดาลใจ’
ศ.นพ.เสวก วีระเกียรติ

เชื่อว่าในการทำงานวิจัยของแต่ละคน ย่อมมีปัญหาและอุปสรรคให้ฝ่าฟันมากมาย งานวิจัยของใครหลายคนอาจเหมือนการเดินทางอันยาวนานที่ต้องใช้เวลาหลายปีในการบ่มเพาะเลี้ยงดู เติบโตจนสำเร็จเป็นผลลัพธ์ที่หมายมั่นตั้งใจไว้

การเดินทางในงานวิจัยของ ศ.บพ.เสวก วีระเกียรติ อดีตหัวหน้าภาควิชา สุนัขศาสตร์-นรีเวชวิทยา คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ก็เช่นเดียวกัน อาจใช้เวลาในการรวบรวมข้อมูลยาวนานถึง 10 ปี แต่ผลลัพธ์และความสำเร็จก็ได้ สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ผู้คนในวงกว้างได้มาก ทั้งยังช่วยต่อยอดให้แก่คนรุ่นหลังหรือนักวิจัยรุ่นใหม่ได้เป็นอย่างดี

● ชีวิตส่วนตัว

ผมจบแพทยรามาฯ รุ่นที่ 18 พอเรียนจบไปใช้ทุนที่ จ.ชุมพร แล้วก็กลับมาเรียนต่อด้านสุนัขศาสตร์-นรีเวชวิทยา บรรจุเป็นอาจารย์ที่ภาควิชาสุนัขศาสตร์-นรีเวชวิทยา ก็สนใจงานวิจัยมาโดยตลอด ในช่วงแรกก็สละปะสะปะอยู่บ้าง สนใจหลายเรื่อง ยังไม่ได้จับงานวิจัยเรื่องใดเรื่องหนึ่งเฉพาะ จนกระทั่งหลังได้รับตำแหน่งรองศาสตราจารย์ได้เห็นความชัดเจนมากขึ้นในหัวข้อการวิจัย

● เหตุใดจึงสนใจเป็นหมอสูติฯ

ขณะเป็นนักศึกษาแพทย์ สนใจเกี่ยวกับเรื่องอาการปวดและการระงับปวด แต่ด้วยเหตุผลบางอย่างทำให้ฝันตัวมาสนใจทางด้านแม่และเด็ก เมื่อมีความสนใจด้านนี้ จึงกลับมาเรียนต่อด้านสุนัขศาสตร์-นรีเวชวิทยา และได้เข้ามาทำงานเป็นอาจารย์ที่ภาควิชา ซึ่งที่นี่เองมีงานวิจัยค่อนข้างมาก และถือว่างานวิจัยของเราอยู่ในระดับแนวหน้าเลยทีเดียว

● งานวิจัยที่อาจารย์ทำอยู่ในปัจจุบัน

เป็นงานวิจัยที่ชื่อว่า “ภาวะเยื่อโพรงมดลูกเจริญผิดที่” (Endometriosis) ซึ่งเป็นโรคที่พบได้บ่อยในผู้หญิง โดยเฉพาะในวัยเจริญพันธุ์ อาการที่สำคัญคือปวดประจำเดือน อาจจะมีซีสต์โกแลตซีสต์เกิดขึ้นได้ เราสามารถพบโรคนี้ได้มากถึง 10% เมื่อพบแล้วมักได้รับการผ่าตัด แต่ยังไม่ทราบสาเหตุที่แน่ชัดว่าเกิดจากอะไร แต่มักจะมีอาการปวดประจำเดือน ปวดขณะมีเพศสัมพันธ์และปวดเรื้อรังได้ ถ้าให้ยาที่มีใช้อยู่ประจำอย่างยากุมกำเนิด ก็พบว่าให้ผลดี ลดอาการปวดได้ ที่เราอยากทราบก็คือ กลไกในการเกิดโรคมีอะไรบ้าง ซึ่งกำลัง

ทำงานวิจัยชิ้นนี้อยู่ ก็ได้รับความร่วมมือจากอาจารย์ในภาควิชาสุนัขศาสตร์-นรีเวชวิทยา ของคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี ร่วมกับอาจารย์ประเสริฐและคณะฯจากคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยได้รับทุนจากมหาวิทยาลัยมหิดล งานวิจัยชิ้นนี้มีความคืบหน้าออกมาพอสมควร กำลังเตรียมที่จะเขียนเป็นบทความตีพิมพ์ 4- 6 เรื่องในปี

● แนวคิดในการทำงานวิจัยต่อหนึ่งชิ้น

เดิมงานวิจัยก็เกิดจากการนำปัญหามาพิจารณา ด้วยความที่มีโรคเยอะ ก็ทำให้มีปัญหาเยอะ จึงเกิดงานวิจัยจำนวนมากตามมา ฉะนั้น เราก็ทำงานวิจัยขึ้นมาเพื่อแก้ปัญหาต่างๆ เป็นส่วนใหญ่

งานวิจัยที่เคยทำไว้อย่างเช่นคนไข้ที่เป็นวัณโรคที่อุ้งเชิงกรานเหตุใดจึงมีจำนวนมากขึ้น ก็ได้ทำงานวิจัยและตีพิมพ์ผลงานออกมา เรื่องอื่นๆ ก็เช่นคนไข้เวลามารักษากับเรา เขามีอาการอย่างไร ให้การรักษาอย่างไร รักษาแล้วเป็นอย่างไร จะแก้ปัญหาอย่างไร มองดูว่าเรื่องที่ทำนั้นมีคนทำมากน้อยแค่ไหน มีคนเคยทำแล้วหรือยัง มีช่องทางที่จะให้ทำงานวิจัยได้อย่างไร

เดิมงานวิจัยเกิดจากการนำปัญหา มาพิจารณา ด้วยความที่มีโรคเยอะ ก็ทำให้มีปัญหาเยอะ จึงเกิดงานวิจัยจำนวนมาก ตามมา ฉะนั้น เราก็ทำงานวิจัยขึ้นมา เพื่อแก้ปัญหาต่างๆ เป็นส่วนใหญ่

พอทำงานวิจัยมาได้ 4-5 ปี เขียนงานวิจัยมาได้ 4-5 เรื่อง ก็เริ่มทำการศึกษาด้านระบาดวิทยา ทำให้มีมุมมองมากขึ้น จนมาจ้างงานวิจัยให้เป็นเรื่องราวเป็นกิจจะลักษณะได้บ้าง เป็นผู้เชี่ยวชาญในด้านใดด้านหนึ่งเฉพาะ ในช่วงราวปี ค.ศ. 2001 ก็ได้เริ่มมาจ้างงานด้าน PCOS เป็นหลัก จนกระทั่งปัจจุบัน ซึ่งคนไข้ที่เป็นโรคนี้เป็นคนไข้ที่มีประจำเดือนผิดปกติ มีฮอร์โมนเพศชายสูง ทำให้มีสิวมากขึ้น มีขนมากน้อย และในรังไข่มีฟองไข่ที่ไม่สุกเต็มไปหมดเลย นี่คือนิยามพิเศษ และเป็นภาวะมีลูกยาก อาจเป็นมะเร็งที่โพรงมดลูกได้ด้วย เนื่องจากปัญหาเกิดจากความสัมพันธ์ของการดื้ออินซูลิน ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับต่อมไร้ท่อของทางอายุรกรรมด้วย เราจะต้องทำการศึกษางานชิ้นนี้ด้วยระบบองค์รวม มีการเก็บข้อมูลที่ยาวนานละเอียดและใช้เวลาหลายปี วิธีการเก็บข้อมูล เราก็จะเลือกดูว่าคนไข้ 1 คนจะเก็บข้อมูลอะไรบ้าง จะเก็บอย่างไร มีการวางแผนในการเก็บข้อมูลตั้งแต่ต้นเลย บางรายเก็บเลือดแช่แข็งไว้เพื่อทำข้อมูลพันธุกรรมในอนาคต

● งานวิจัย PCOS ปัจจุบันเป็นอย่างไรแล้วบ้าง

เราทำถึงขั้นที่ดูว่าเกิดอะไรขึ้นบ้าง ด้าน metabolic มีความผิดปกติอย่างไร มีความเปลี่ยนแปลงทางโพรงมดลูกอย่างไร มีอาการที่ไม่ปกติอย่างไรบ้าง ก็รวบรวมข้อมูลเอาไว้ทั้งหมด นอกจากนี้ยังทำการดูข้อมูลว่าในจำนวนตัวอย่าง 300 คน ว่ามีกี่คนที่เป็เบาหวาน ที่ไม่เป็นเบาหวาน แต่มีความผิดปกติของน้ำตาลก็เปอร์เซ็นต์ มีกลุ่มที่มีไขมันมากผิดปกติก็ราย เขียนออกมาเป็น series เลย และตีพิมพ์เรียบร้อยแล้ว เราใช้เวลาทำนานถึง 10 ปี และเรายังทำเรื่องราวต่อเนื่องต่อยอดออกมาอีกหลังจากทำงานวิจัยชิ้นนี้เสร็จแล้ว

● ทำงานวิจัยยาวนานขนาดนี้ ต้องใช้ความอดทนพอสมควรเลย

อันนี้เป็นเรื่องสำคัญที่ต้องคุยกับน้องๆ ว่า เราต้องมีความสนใจก่อน เหมือนกับอาจารย์สมัยก่อนที่ยึดตามที่สนใจ ทำให้ทุกวันนี้เรามีต้นแบบที่ดี ฉะนั้นเราต้องมีความตั้งใจ มีใจรักให้กับงานวิจัย ต้องมีความกล้าในการคิดและคิดอยู่ตลอดเวลา จะทำให้เราสร้างผลงานออกมาได้ ต้องมีความฝันด้วย นอกจากนี้ก็ต้องคิดว่าสิ่งที่เราทำอยู่ประจำต้องเป็นงานวิจัย เราทำงานไปด้วยก็เก็บข้อมูลไปด้วย

สำหรับการทำงานวิจัย ที่สำคัญคือ ต้องแบ่งเวลาในการทำงานวิจัยให้ได้ บางคนอาจจะแบ่งเวลา เช่น อาทิตย์หนึ่งแบ่งเวลาทำงานวิจัยสักครึ่งวัน หรือหนึ่งวันก็ได้ แล้วยังต้องมีความต่อเนื่องในการทำงานวิจัยด้วย ห้ามหยุดในการทำงานวิจัย เหล่านี้คือแนวทางสำคัญในการทำงานวิจัย

เราทำงานวิจัยต้องเน้นว่าได้คำตอบมา เพื่อนำไปพัฒนาการบริการการดูแลสุขภาพของคนไข้ได้ ทำเพื่อคนส่วนรวมได้ หรือเราอาจจะทำเป็นองค์ความรู้ให้แก่มนุษย์ต่อไปได้ ถ้ายิ่งตีพิมพ์เผยแพร่ได้อีก ก็จะถือว่ามีความสำเร็จ เพราะทุกคนจะได้รับรู้ในสิ่งที่เราทำได้

● ปัญหาที่พบบ่อยที่สุดในการทำงานวิจัย

ปัญหาที่พบบ่อยพอสมควร อันดับแรกคือ ภาระงานและเวลา หากจัดสรรเวลาได้ก็จะมีงานวิจัยที่สำเร็จ แต่ก็เข้าใจว่าภาระงานของแต่ละคนมีมาก ทำให้ไม่สามารถทำงานวิจัยได้อย่างเต็มที่ ฉะนั้น จะต้องแบ่งเวลาให้กับงานวิจัยให้ดี

ต่อมาคือ เรื่องทุนวิจัยและระบบที่จะเอื้ออำนวย ซึ่งในสมัยนี้ดีกว่าสมัยก่อนมาก เมื่อก่อนต้องอ่านงานทางสถิติมาก แต่เดี๋ยวนี้อ่าน คำนวณได้มากมายและง่ายขึ้น มีหน่วยงานช่วยบริการด้านนี้

สำหรับการทำงานวิจัย
ที่สำคัญคือ
ต้องแบ่งเวลาในการทำงานวิจัยให้ได้
บางคนอาจจะแบ่งเวลา เช่น อาทิตย์หนึ่ง
แบ่งเวลาทำงานวิจัยสักครึ่งวัน
หรือหนึ่งวันก็ได้ แล้วก็ต้องมีความ
ต่อเนื่องในการทำงานวิจัยด้วย
ห้ามหยุดในการทำงานวิจัย
เหล่านี้คือ
แนวทางสำคัญในการทำงานวิจัย

ทำให้งานวิจัยสมบูรณ์มากขึ้น ส่วนทุนวิจัย บางครั้งเรา
คิดใหญ่ แต่เงินทุนน้อย เราก็ไปไม่ถึง อย่างทุนที่เราขอ
ไป แต่ได้กลับมาจริงนั้นได้ไม่ถึงครึ่งของที่ขอ จะทำอย่างไร
ให้มีสัดส่วนของเงินทุนที่เหมาะสมกับงานวิจัยขึ้นนั้นๆ
ตรงนี้มีความสำคัญมาก ถ้ามีเงินทุนวิจัยมากขึ้น ก็จะมี
งานวิจัยดีๆ เผยแพร่ออกไปได้มากขึ้นเช่นกัน

นอกจากนี้แล้ว ความชอบในงานวิจัยก็เป็น
เรื่องสำคัญของแต่ละคนแล้ว บางคนชอบ ไม่ชอบ ชอบ
มาก ชอบน้อย แน่แน่นอนว่าจะมีผลต่อการทำงานวิจัย
ต่อการสร้างผลงานวิจัยออกมา

● แรงบันดาลใจในการทำงาน

ผมคิดว่า ผมอยู่ที่ไหน ก็อยากทำให้ที่นั่นมีชื่อเสียง ถ้ารามาดิบดีมีชื่อเสียงขึ้นมา ผมเองก็ภูมิใจ เรา
ก็อยากมีส่วนร่วมในตรงนี้ ทำให้รามาดิบดีได้รับความ
ภูมิใจ นี่คือการแรงบันดาลใจของผม เพราะผมมีความ
ผูกพันกับที่นี่ เรียนที่นี่ ทำงานที่นี่ รักที่นี่ อยากให้
รามาดิบดีมีชื่อเสียงและได้รับการยอมรับ ซึ่งก็อยากให้
งานวิจัยของผมเองได้เป็นส่วนหนึ่งในความภาคภูมิใจ
นั้นด้วย เหมือนที่อาจารย์อาวุโสต่างๆ เคยได้ทำไว้ ผล
สำเร็จต่างๆ ก็เป็นแรงกระตุ้นให้เราอยากทำงานให้ดี
ยิ่งขึ้นไป อย่างเช่นว่า ถ้าเราสามารถตีพิมพ์ผลงาน
ได้ในระดับนานาชาติและได้รับการยอมรับนั้น ก็สุด
ยอดมาก

ผมทำ PCOS มา ก็อยากจะทำให้ดี ทำให้ถึง
ในระดับที่คนต่างชาติสนใจ โดยมีทีมที่ทำงานร่วมกัน
เป็นทีมที่มีคุณภาพมาก มันทำให้เรามีความรู้รู้สึกว่าเรา
สามารถค้นหาคำตอบได้ ตอบคำถามที่ลึกซึ้งได้มากขึ้น
มีผลกระทบที่ชัดเจนมากขึ้นกับโรคที่เราสนใจ ผมเองก็
พยายามนำแรงบันดาลใจจากต้นแบบของเหล่าอาจารย์
ของภาควิชาที่เคยได้ทำมาเป็นพลังในการทำงานวิจัยที่
ดี

● คำแนะนำในการทำงานวิจัยแก่คนรุ่นใหม่

คนรุ่นใหม่ที่จะมาทำงานวิจัย ต้องตอบตัวเอง
ให้ได้ว่า มีความชอบหรือไม่ มีใจให้กับงานวิจัยหรือ
เปล่า ถ้าไม่มี แล้วชอบงานแบบใด บางคนอาจชอบงาน
บริการ ก็ทำงานบริการไป แต่ถ้าอยากเป็นอาจารย์ ก็
ต้องทำงานวิจัย เพราะการเป็นอาจารย์จะต้องทำงาน
วิจัย ต้องกำหนดความฝันของตนเอง หรือบางคนอาจ
ชอบที่จะสอนหนังสือ สำหรับอาจารย์ที่เข้ามาใหม่
แน่นอนว่าจะต้องมีการเรียนรู้ใหม่หมด ต้องปรับตัวพอ
สมควร และมีความมุ่งมั่น ตั้งใจมาก หลากๆ คนที่ท้อแท้
หมดความตั้งใจไป ก็อยากให้ลองปรึกษากาจารย์อาวุโส
ท่านจะให้คำแนะนำในการทำงาน รวมทั้งการใช้ชีวิต
จากประสบการณ์ของท่านเอง รวมไปถึงการทำงาน
อย่างไรที่จะได้รับรายได้ที่เหมาะสมกับตนเอง นั้นจะ
ทำให้ทำงานอย่างมีความสุข มีผลงาน มีรายได้ด้วย
จนเมื่อถึงในระดับหนึ่ง ก็จะค่อยๆ สร้างแนวทางของ
ตัวเองขึ้นมาในการทำงานวิจัย ซึ่งแต่ละคนก็แตกต่างกันไป